

[Finn Paulsen.]

af sin egen lejlighed får man jo del i den inflationsstigning, som, hvis den fortsætter, så ganske urimeligt tilfalder enkelte og ikke så mange som muligt. Det er en klar fordel at vide, at ved at investere i sin lejlighed eller i sit erhvervslokale er man på dette felt garderet, og efterhånden som årene går og man får afviklet sin gæld, kommer man til at sidde for en billig leje. Der er altså her både familiepolitiske og socialpolitiske problemer. Der vil gennem det, vi foreslår, utvivlsomt kunne fremelskes en væsentlig større opsparring, og endelig vil der, efterhånden som systemet indarbejdes, utvivlsomt kunne skabes en bedre tilstand på boligmarkedet og et bedre forhold mellem ejer og lejer. Den situation, vi i dag er i med de vidt forskellige huslejeniveauer, de store spændinger og de vanskeligheder, det har skabt, vil ikke på samme måde gøre sig gældende; det siger jeg for blot at nævne nogle af de fordele, der knytter sig dertil.

Der har været talt om enkelte ulemper i forbindelse med systemet; man frygter muligheden for spekulationsfortjeneste, og man frygter, at fællesskabsoverenskomsterne kan volde vanskeligheder. Jeg tror, man overdriver disse ulemper; de eksisterer ikke i et omfang, som på nogen måde kan hindre, at tanken bringes frem.

Meningen med det udvalg, vi foreslår nedsat, er naturligvis den, at dette udvalg skulle finde frem til en passende sammensætning af det endelige udvalg, der skal arbejde med problemerne, og et passende kommissorium for udvalget at arbejde efter. I udvalget, der endeligt skal bearbejde problemerne, må naturligvis sidde repræsentanter for de forskellige lovgivningsområder og faglige områder, som berøres. Jeg skal blot her pege på, at det formentlig først og fremmest bliver nødvendigt med visse ændringer i tinglysningslovgivningen, muligvis i retsplejeloven. Visse skattemæssige problemer spiller ind, både for så vidt angår formuebeskatning og indkomstbeskatning. Visse problemer rejser sig i forbindelse med den gældende lejelovgivning over for realkreditten og selvfølgelig også i forbindelse med udformningen af de minimumskrav, man bør stille til fællesejeoverenskomsterne.

Jeg tror imidlertid, at når ordningen bliver gennemarbejdet, således som det er gjort andre steder, og således som jeg har forsøgt at gøre det, vil den vise sig at indeholde langt færre problemer, end man på forhånd tror.

Jeg skal med disse bemærkninger og med ønsket om, at det må lykkes i udvalget at finde frem til en hensigtsmæssig sammensætning af det endelige udvalg og til et passende kommissorium, anbefale dette forslag til folketingsbeslutning til det høje tings velvillige og hurtige behandling.

Formanden: Ligeledes uden for dagsordenen giver jeg ordet til det ærede medlem hr. Vivike, for at han som ordfører for forslagsstillerne kan fremsætte et tidlige anmeldt lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Vivike): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov om de offentlige grønlandske kasser.*

Da folketinget sidste folketingsår vedtog at forhøje indførselsafgifterne for Grønland og dermed pålagde de grønlandske forbrugere en ekstra byrde, stemte socialistisk folkeparti imod, idet vi opfordrede regeringen til i stedet for at forhøje den indirekte beskatning i Grønland at fremsætte forslag om, at den danske stat refunderede den grønlandske landskasses udgifter til social forsorg med 80 pct.

Som bekendt får den grønlandske landskasse og dermed de grønlandske kommuner overhovedet ingen refusion af udgifterne til social forsorg. Vi har ventet, vi har ventet forgæves, vi kan ikke vente længere, og socialistisk folkeparti fremsætter derfor forslag om, at der bevilges den grønlandske landskasse et tilskud på 80 pct. af landskassens udgifter til social forsorg.

Hvad vil det koste? Det er jo det første, der bliver spurgt om. Hertil kan jeg svare, at den grønlandske landskasse sidste år brugte 3 mill. kr. til sociale formål og mener at kunne strække sig til 4 $\frac{1}{4}$ mill. kr., men heller ikke mere, da den ikke har penge til mere. Men 4 $\frac{1}{4}$ mill. kr. foreslår lige så meget som en skrædder et sted, hvor der efter sigende ikke er så koldt som i Grønland. Skal vi imidlertid give vore

[Vivike.]

trængende medborgere i Grønland samme behandling som vore trængende medborgere hernede — og hvorfor skal vi ikke det? — vil landskassens udgifter til social forsorg blive mindst 20 mill. kr. Hvis vort lovforslag fremmes, vil det altså betyde en udgift på 16 mill. kr. om året, hvilket dog er mindre, end vi bruger til militæret på 4 dage.

Ikrafttrædelsesdatoen bør være den 1. januar 1963, men det kan nemt nås, hvis der ellers er god vilje til stede. Vi må ikke glemme, at sendrægtighed i denne sag skal betales med en sum af lidelser, direkte sult og kulde, af de af vore landsmænd i Grønland, der har det dårligst, og da loven om folkepension ikke gælder for Grønland, er det de gamle, invaliderne, de arbejdsløse og, hvad værre er, deres børn. Nøden blandt disse mennesker er rystende, hvilket bl. a. fremgår af nogle udtalelser, som socialinspektør Kaj Pedersen, Randers, har fremsat i Grønlandsposten nr. 20. Jeg beder om den højtærede formands tiladelse til et citat. Socialinspektør Kaj Pedersen siger her:

„Når man ser, hvad der findes af social nød i Grønland, bliver man chokeret. Man ville have forsværet, at man i velfærdsstaten Danmark, som Grønland er en ligeberettiget del af, kunne finde så elendige forhold. I anden omgang bliver man deprimeret ved tanken om alle de sociale skader, der sker i den grønlandske befolkning under industrialiseringen og bydannelsen. En realistisk bedømmelse må føre til den opfattelse, at de sociale forhold i Grønland i de kommende år vil blive endnu værre, end de er i dag. — Man kan ikke have folk til at sidde og sulte og fryse, hvad vitterligt mange gør.“

Vi bruger penge til de underudviklede lande sydpå, men vi har endnu mere pligt til at hjælpe vore landsmænd i vort eget underudviklede område. Af hensyn til dem og til vor egen samvittighed bør dette lovforslag være gennemført, inden klokkerne ringer årets store højtid ind. I modsat fald må julemaden smage det høje tings medlemmer noget mærkeligt.

Formanden: Eksemplarer af de nu fremsatte forslag vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om udlån til statshusmandsbrug m. m.

Valgt blev: *Teichert, Bladt, Horn, Lund Jensen, Carl Nielsen, Carl Petersen, Chr. Rasmussen, Chr. Thomsen, Axel Sørensen, Niels Eriksen, Søren Andersen, Søren Jensen, Peter Larsen, Niels Ravn, Clausen (Olufskjær), H. C. Toft og Morten Lange.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet.

Valgt blev: *Bladt, Lund Jensen, Evald Kristensen, Th. Mikkelsen, Carl Nielsen, Chr. Rasmussen, Teichert, Chr. Thomsen, Axel Sørensen, Niels Eriksen, Søren Andersen, Peter Larsen, Raunkjær, Niels Ravn, Reedtz-Thott, H. C. Toft og Storgaard.*

Den næste dag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om udførsel af kartofler.

Valgt blev: *Chr. Thomsen, Bladt, Lis Groes, Lund Jensen, Evald Kristensen, Th. Mikkelsen, Carl Nielsen, Chr. Rasmussen, Jens P. Jensen, Raunkjær, Ejnar Hansen, Svend R. Jensen, Ejner Kristensen, H. C. Toft, Vestergaard Poulsen, Niels Ravn og Morten Lange.*

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om folkeregistre.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 305, fremsættelsen i tidenden sp. 945).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Bjørn Krogh: Det lovforslag, vi i dag har til behandling, har til formål at ændre loven af 14. marts 1924 om folkeregistre,